

Sygn. akt V ACa 656/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Lucjan Modrzyk
Sędziowie :	SA Aleksandra Janas (spr.) SO del. Katarzyna Żymelka
Protokolant :	Mirosław Kruk

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D.

przeciwko A. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 24 marca 2015 r., sygn. akt X GC 395/13

oddala apelację i zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 13.401 (trzydzieści tysięcy czterysta jeden) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Katarzyna Żymelka	SSA Lucjan Modrzyk	SSA Aleksandra Janas

Sygn. akt V ACa 656/15

UZASADNIENIE

W dniu 17 września 2013r. powódka (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w D. wystąpiła do Sądu Okręgowego w Gliwicach z pozwem, w którym domagała się zasądzenia od pozwanej A. J. kwoty 367.487zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów procesu. Uzasadniając żądanie podała, że poniosła szkodę na skutek wadliwego wykonania przez pozwaną umowy o dostarczenie podpór wsadu III pieca (...) w ramach zamówienia (...).

Na dochodzoną należność składały się dodatkowe koszty związane z pracą polegającą na każdorazowym układaniu podpór w trzonie pieca w wysokości 34.160zł, utracone korzyści w wysokości 221,247zł oraz koszt zakupu nowych podpór wynoszący 112.080zł.

Ponieważ pozwana nie stawiała się na rozprawę ani nie złożyła odpowiedzi na pozew, w dniu 14 stycznia 2014r. w sprawie wydano wyrok zaoczny, uwzględniający żądanie pozwu. W sprzeczności od tego wyroku pozwana zarzuciła brak swej legitymacji biernej w związku z tym, że powódka nie wykazała aby pozwana była następcą prawnym spółki cywilnej (...), której zlecono wykonanie podpór, argumentowała też, że nigdy nie uznała zgłoszonej reklamacji ponieważ dostarczone podpory wykonano zgodnie z zamówieniem, a ujawnione wady były wynikiem ich niewłaściwej eksploatacji. Niezależnie od tego podniosła zarzut przedawnienia i wywodziła, że wysokość poniesionej przez powódkę szkody nie została wykazana.

Zaskarżonym wyrokiem z 24 marca 2015r. Sąd Okręgowy w Gliwicach utrzymał w mocy wyrok zaoczny z 14 stycznia 2014r. co do kwoty 112.080zł z ustawowymi odsetkami od 17 września 2013r., a w pozostałej części wyrok ten uchylił i powództwo oddalił, zasądził nadto od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.625,70zł tytułem kosztów procesu. Rozstrzygając ustalił, że pozwana wykonała złożone przez powódkę zamówienie o numerze (...), co znalazło odzwierciedlenie w wystawionych przez nią fakturach. Tym samym pozwana przystąpiła do umowy i ją wykonała. Jako fakt nie budzący wątpliwości Sąd Okręgowy przyjął też wadliwość podpór - pozwana doręczyła powódce atest potwierdzający ich skład chemiczny i gatunek, przy czym okazało się, że dołączony przez pozwaną protokół badań był sfałszowany. Z uwagi na wadliwość 6 z 7 podpór w dniu 7 października 2011r. powódka złożyła reklamację, żądając ich wymiany. Poza sporem pozostawało też, że pozwana wymiany nie dokonała, wobec czego pismem z 5 września 2012r. powódka odstąpiła od umowy.

Mając na uwadze te okoliczności Sąd Okręgowy stwierdził, że skoro powódka wykazała fakt istnienia wad, zgodnie z art.471 k.c. na pozwanej spoczywał ciężar wykazania, że spełniła wynikające z umowy świadczenie w sposób należyty, czemu jednak nie sprostała. Nie zasługiwał też na uwzględnienie zarzut przedawnienia ponieważ roszczenie powódki ma charakter odszkodowawczy i po myśli art. 118 k.c. ulega przedawnieniu po upływie trzech lat, który to termin nie upłynął, tym bardziej, że w dniu 17 września 2012r. powódka wystąpiła z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej, co doprowadziło do przerwania biegu terminu przedawnienia zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Przywołując art.566 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy stron Sąd Okręgowy stwierdził, że w razie gdy kupujący odstępuje od umowy albo żąda obniżenia ceny, może też na zasadach ogólnych (art.471 k.c.) żądać naprawienia szkody poniesionej na skutek istnienia wady. Sąd Okręgowy uznał też za udowodnione roszczenie odszkodowawcze wynikające z konieczności zakupu nowych podpór za kwotę 112.080zł. W pozostałym zakresie stanął na stanowisku, że żądanie pozwu nie zostało wykazane ponieważ powódka nie przedstawiła dowodów na poparcie swoich twierdzeń o kosztach związanych z wydłużonym cyklem produkcji oraz utratą spodziewanych korzyści, będącą wynikiem wadliwości podpór. Z tych przyczyn, uznając sprzeciw pozwanej za częściowo zasadny, na mocy art.347 k.p.c. utrzymał wyrok zaoczny w mocy co do kwoty, w jakiej roszczenie wykazano, a w pozostałym zakresie wyrok ten uchylił i powództwo oddalił. Rozstrzygnięcie co do odsetek zapadło na podstawie art.481 k.c., a o kosztach procesu - w oparciu o art. 100 k.p.c. przy zastosowaniu zasady stosunkowego ich rozdziału przy uwzględnieniu, że powódka wygrała proces w 30%.

W apelacji od tego wyroku w części, w jakiej wyrok zaoczny utrzymano w mocy oraz co do kosztów procesu pozwana zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego na skutek przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów i dokonania jej w sposób nieszczęsny w zakresie, w jakim Sąd uznał, że pozwana jest stroną umowy zawartej pomiędzy powódką a spółką cywilną (...) z siedzibą w O.. Skarżąca zrzuciła też naruszenie prawa procesowego, to jest art.233 § 1 k.p.c. w związku z art.278 k.p.c., poprzez przyjęcie, że złożone przez powódkę dowody w postaci badań próbek stanowiły wystarczający dowód wadliwości spornych podpór, podczas gdy poczynienie tych okoliczności, wymagało wiadomości specjalnych, a nadto poprzez przyjęcie, że pozwanej przysługuje legitymacja bierna w sprawie. W ocenie skarżącej, Sąd Okręgowy dopuścił się też naruszenia prawa procesowego, a to art.568 § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że w niniejszej sprawie powinien znaleźć zastosowanie trzyletni termin przedawnienia, podczas gdy roszczenie powódki było roszczeniem z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej,

a zatem przedawniło się po upływie dwóch lat, a także art.563 § 2 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej z dnia 23 stycznia 2014r. poprzez przyjęcie, że powódka zbadała sprzedaną rzecz w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju oraz zachowała uprawnienie do odstąpienia od umowy. W oparciu o powyższe zarzuty pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Domagała się nadto zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Podniesione w niej zarzuty, w tym zwłaszcza zarzut odnoszący się do przyjętej przez Sąd Okręgowy wadliwości dostarczonych podpór do pieca hutniczego bez zasięgnięcia wiadomości specjalnych czyniły koniecznym uzupełnienie postępowania dowodowego w sposób wnioskowany przez powódkę, to jest poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Sama w sobie okoliczność dostarczenia przez pozwaną sfałszowanego atestu nie może być utożsamiana z udowodnieniem wadliwego wykonania zamówienia. O tyle skuteczny okazał się zatem zarzut naruszenia art.278 k.p.c., że Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z opinii Instytutu (...) w G. na okoliczność czy dostarczone przez pozwaną podpory III pieca (...) odpowiadały określonym przez powódkę parametrom technicznym zamówionych podpór oraz ich właściwościom fizyko - chemicznym i materiałowym. Na podstawie tej opinii ustalono że przedmiotowe podpory nie spełniają wymagań normy (...) dla staliwa (...), jak również zasadniczo odbiegają od wartości podanych przez pozwaną w atescie. W zakresie właściwości mechanicznych, składu chemicznego i struktury podpory te nie spełniały wymagań podanych przez powódkę w zamówieniu nr(...) (dowód: opinia Instytutu (...) w G., k.293-298, wyjaśnienia do opinii złożone przez jej autora J.W. na rozprawie apelacyjnej w dniu 27 września 2016r.). Opinia ta była rzetelna i wyczerpująca, jej autor udzielił odpowiedzi na wszystkie żadne mu pytania i wyjaśnił wszystkie kwestie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, wobec czego Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw aby dowód ten pominąć.

Z powyższym uzupełnieniem Sąd Apelacyjny akceptuje w pełni ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i czyni je własnymi. Skarżąca nie zdołała podważyć ustalenia, że dostarczone przez nią podpory nie spełniały określonych w zamówieniu parametrów technicznych. Dla rozstrzygnięcia sprawy bez znaczenia było także czy i jaki stosunek prawny łączył pozwaną i współników spółki cywilnej (...), do których pierwotnie kierowane było zamówienie o numerze (...) skoro bez wątplenia zamówienie to ostatecznie przyjęła i wykonała pozwana przy akceptacji powódki. Najpóźniej więc z tą chwilą pomiędzy stronami została zawarta umowa o dostarczenie podpór wsadu III pieca (...) o treści wynikającej z opisanego zamówienia. Bezsporne było, że to pozwana, a nie spółka cywilna (...), wystawiła faktury obejmujące należność za wykonanie zamówienia wraz z atestem i że pozwana należność tę otrzymała. Ponadto przedstawiciel pozwanej, a nie współników spółki (...)brał udział w prowadzonych pomiędzy stronami rozmowach związanych z wadliwością dostarczonego towaru. W tych okolicznościach nie ma podstaw aby zanegować ustalenia Sądu Okręgowego, że to pozwana była stroną umowy zawartej z powódką, co z kolei uzasadnia legitymację bierną pozwanej w niniejszym postępowaniu.

Sąd Apelacyjny nie dopatrył się też naruszenia prawa materialnego, w tym wskazanych w apelacji przepisów art.568 § 2 k.c. oraz art.563 § 2 k.c. Odmienne niż podnosi skarżąca, przedmiotem sprawy nie były roszczenia z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, lecz roszczenie o naprawienie szkody wynikającej z nienależytego wykonania przez pozwaną ciężącego na niej zobowiązania (art.471 k.c.). Szkoda powódki związana była z koniecznością poniesienia kosztów zakupu nowych podpór w wysokości zasądzonej zaskarżonym wyrokiem. Nie ma też żadnych podstaw aby zarzucić powódce niedochowanie aktów staranności w postaci polegające na braku zbadania nabytych podpór w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju skoro po pierwsze, dochodzone roszczenie nie jest oparte na przepisach o rękojmi, a po wtóre wady miały charakter ukryty i ujawniły się dopiero po pewnym czasie w trakcie eksploatacji pieca. Odnosząc się z kolei do zarzutu przedawnienia - roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej nienależytym wykonaniem zobowiązania przedawnia się na zasadach ogólnych - zgodnie z art. 118 k.c. termin ten dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 3 lata. Szkoda powódki powstała najwcześniej

w sierpniu 2012r., kiedy to doszło do zakupu nowych podpór, a w dniu 15 września 2013r. powódka wystąpiła z niniejszym pozwem. Tym samym pomiędzy powstaniem szkody (nawet jeśli uznać, że z dniem zakupu nowych podpór powstał stan wymagalności roszczenia odszkodowawczego) a wniesieniem pozwu wskazany termin nie upłynął. Dla oceny omawianej kwestii bez znaczenia pozostaje natomiast okoliczność, że w dniu 17 września 2012r. powódka wystąpiła z wnioskiem o zawiązanie pozwanej do próby ugodowej ponieważ wniosek ten miał za przedmiot roszczenie o zwrot zapłaconej ceny, a zatem inne niż dochodzone w niniejszym postępowaniu.

Podsumowując - po uzupełnieniu postępowania dowodowego zaskarżony wyrok okazał się trafny, wobec czego apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu na mocy art.385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art.98 k.p.c. Na zasądzoną na rzecz powódki kwotę składa się wynagrodzenie jej pełnomocnika w wysokości 2.700zł, przewidzianej w § 6 pkt 6 w związku z § 13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.461 ze zm.), a także koszty sporządzenia opinii biegłego (10.701 zł).

SSO del. Katarzyna Żymelka	SSA Lucjan Modrzyk	SSA Aleksandra Janas